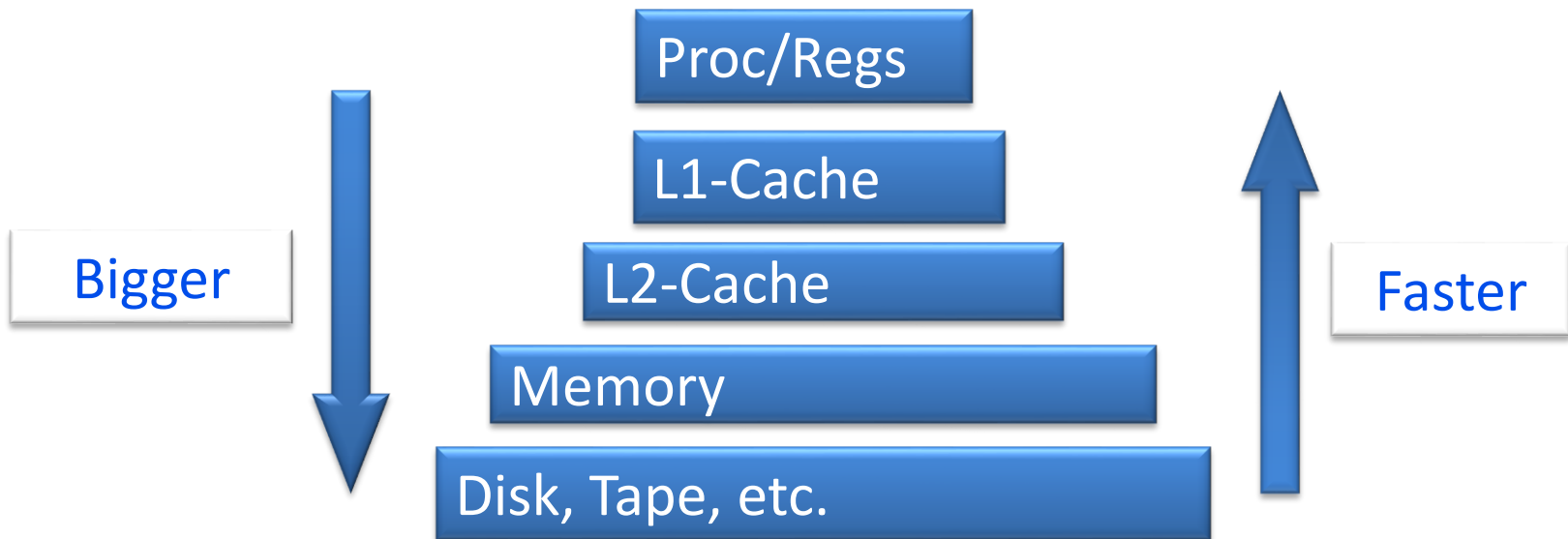

ΙΕΡΑΡΧΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ

Τι είναι κρυφή μνήμη (cache)

- Μικρή και γρήγορη μνήμη που χρησιμοποιείται για να μειώσει τον μέσο χρόνο προσπέλασης σε αργή μνήμη

ΤΟΠΙΚΟΤΗΤΑ

- **Χρονική Τοπικότητα (Temporal Locality)**
  - μια λέξη μνήμης που χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα στο παρελθόν, έχει μεγάλη πιθανότητα να ξανά χρησιμοποιηθεί σύντομα στο μέλλον.
- **Τοπική Τοπικότητα (Spatial Locality):**
  - οι λέξεις κοντά σε μία λέξη που χρησιμοποιήθηκε πρόσφατα στο παρελθόν έχουν μεγάλη πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν σύντομα στο μέλλον.

Παραδείγματα Τοπικότητας

```
sum = 0;
for (i = 0; i < n; i++)
    sum += a[i];
return sum;
```

- Προσπελάσεις Δεδομένων

- Προσπέλαση των στοιχείων του πίνακα με τη σειρά (stride-1 reference pattern).
- Προσπέλαση της μεταβλητής `sum` σε κάθε επανάληψη.

Spatial locality

Temporal locality

- Προσπελάσεις εντολών

- Προσπέλαση εντολών στη σειρά.
- Επανάληψη εντολών σε loop.

Spatial locality

Temporal locality

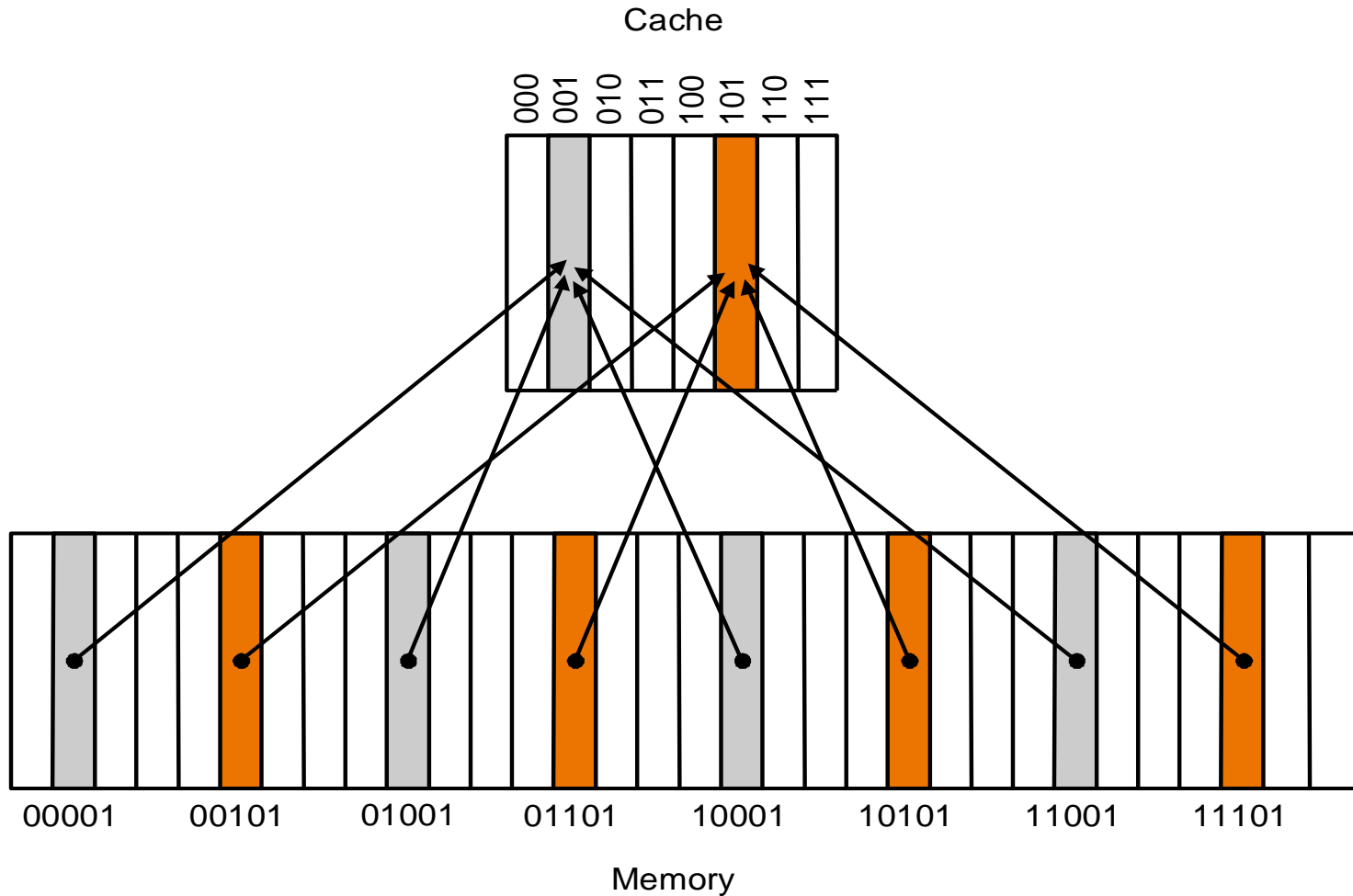
ΜΝΗΜΗ CACHE

- πλήρως προσεταιριστική (fully associative cache)
  - Κάθε λέξη της κύριας μνήμης μπορεί να αποθηκευθεί οπουδήποτε στην cache
    - Μεγαλύτερη ωφέλιμη χωρητικότητα
- μονοσήμαντης απεικόνισης direct mapped cache
  - Κάθε λέξη της κύριας μνήμης μπορεί να αποθηκευθεί μόνο σε μία θέση στην cache
    - Εύκολη αναζήτηση

Ορολογία

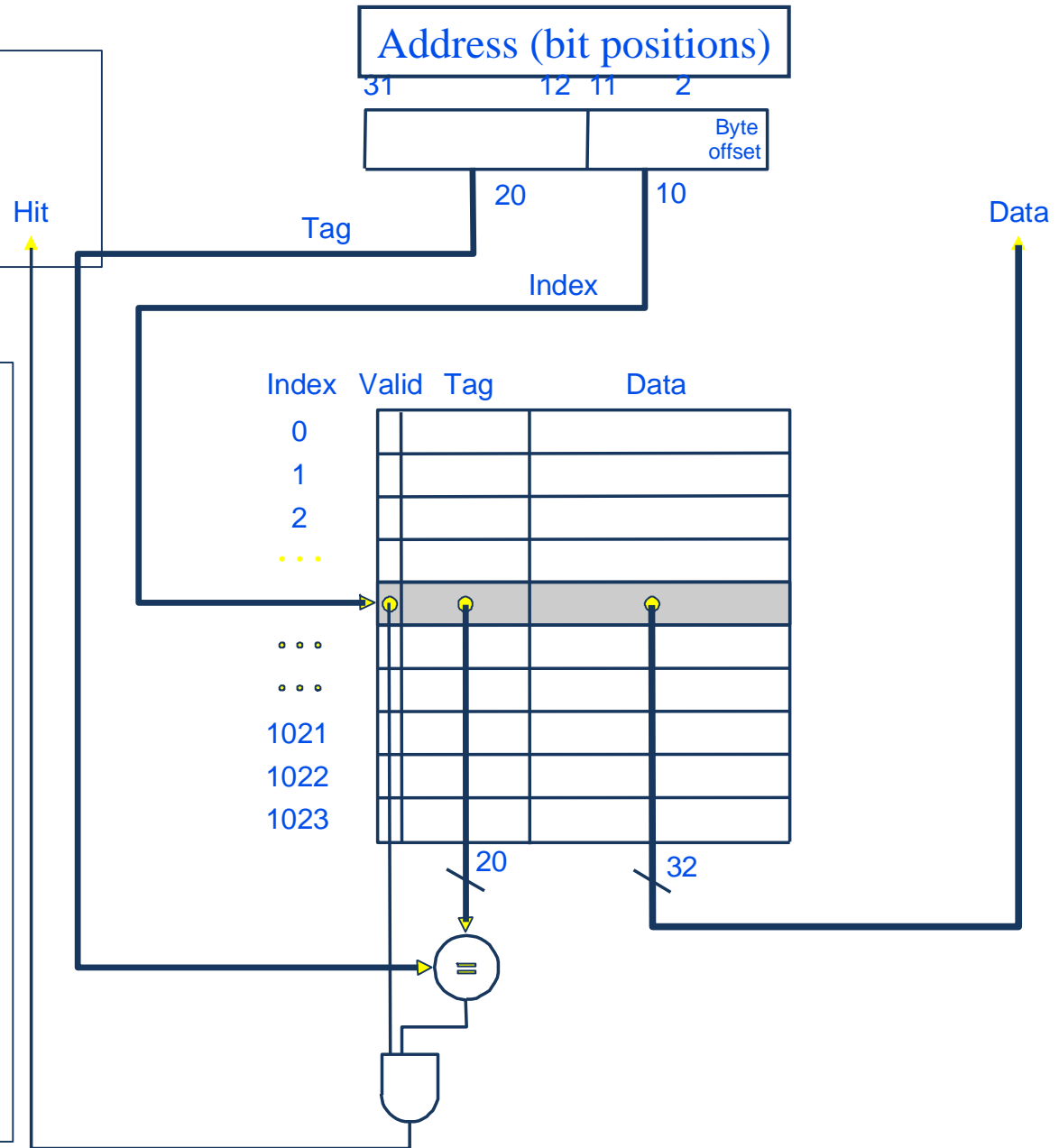
- **block**: minimum unit of data to move between levels
- **hit**: data requested is in upper level
- **miss**: data requested is not in upper level
- **hit rate**: fraction of memory accesses that are hits (i.e., found at upper level)
- **miss rate**: fraction of memory accesses that are not hits
  - miss rate = $1 - \text{hit rate}$
- **hit time**: time to determine if the access is indeed a hit + time to access and deliver the data from the upper level to the CPU
- **miss penalty**: time to determine if the access is a miss + time to replace block at upper level with corresponding block at lower level + time to deliver the block to the CPU

DIRECT MAPPED CACHE

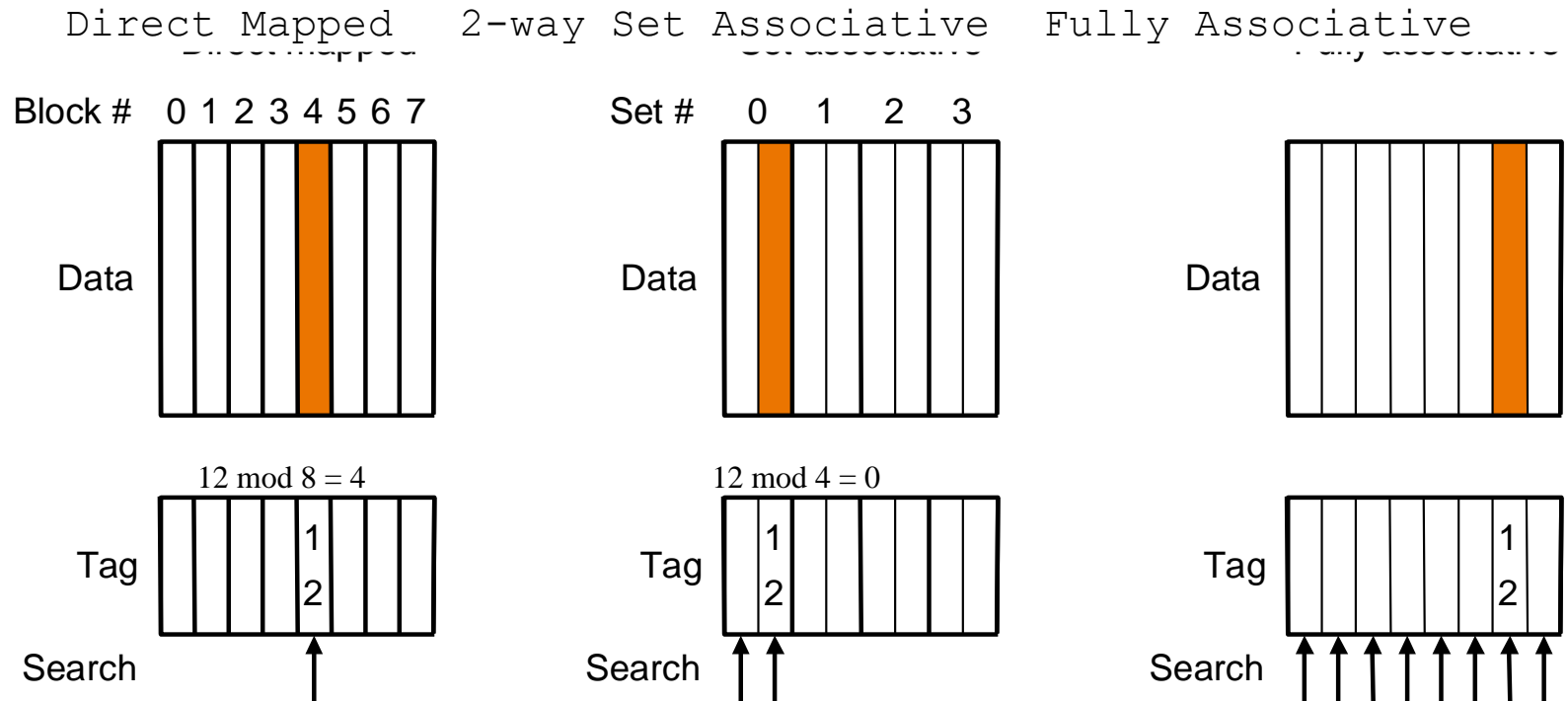
ΑΝΑΓΝΩΣΗ CACHE

- CACHE HIT
  - Ανάγνωση από CACHE
- CACHE MISS
  - Ανάγνωση από RAM
  - Αποθήκευση στην cache
  - Ανανέωση Valid & Tag

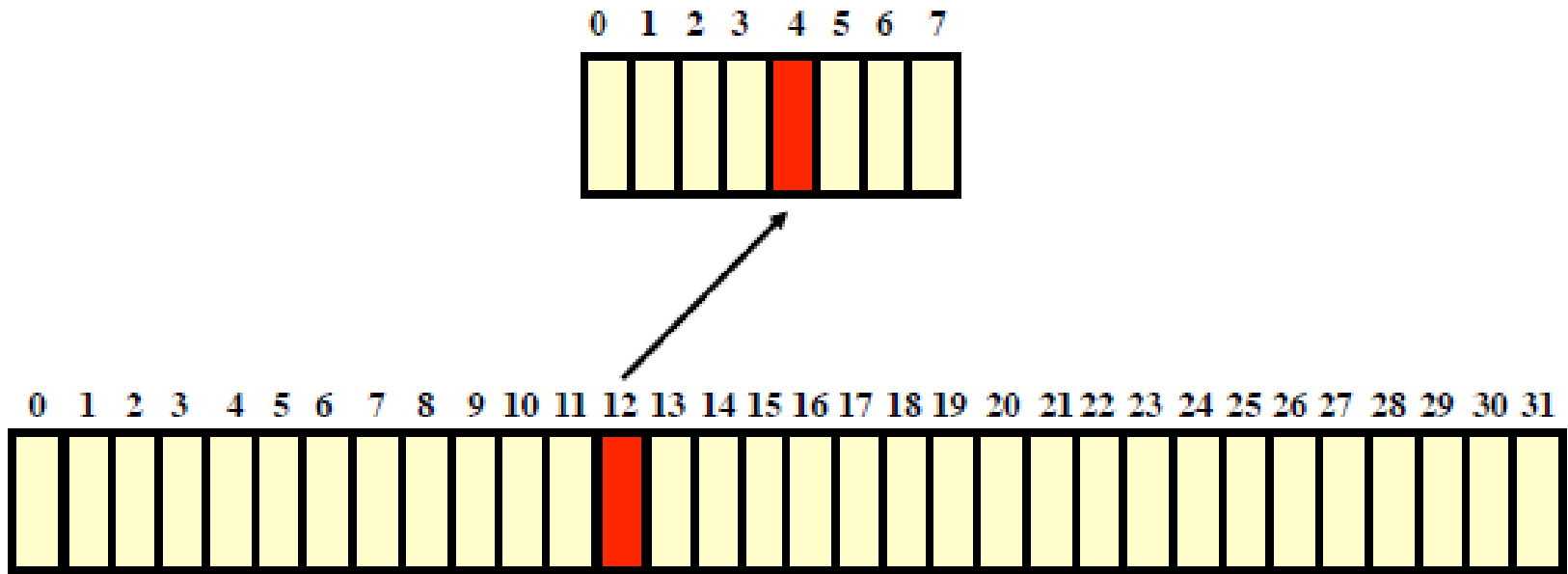
Προσεταιριστική Κρυφή Μνήμη

Θέση ενός block μνήμης με address 12 σε μία cache με 8 blocks με διαφορετικούς βαθμούς προσεταιριστικότητας

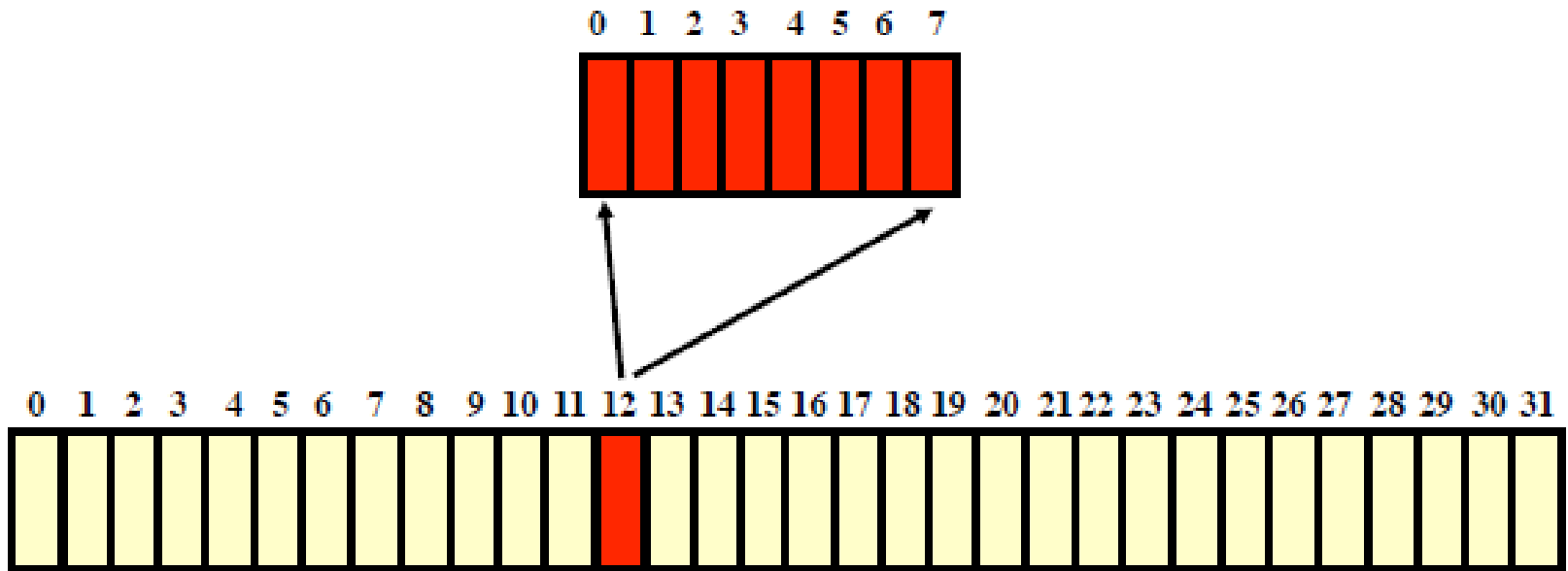
Άμεσης Απεικόνισης (Direct Mapped)

- Κάθε block απεικονίζεται ακριβώς σε 1 θέση της cache
- **Cache location = (block address) MOD (# blocks in cache)**

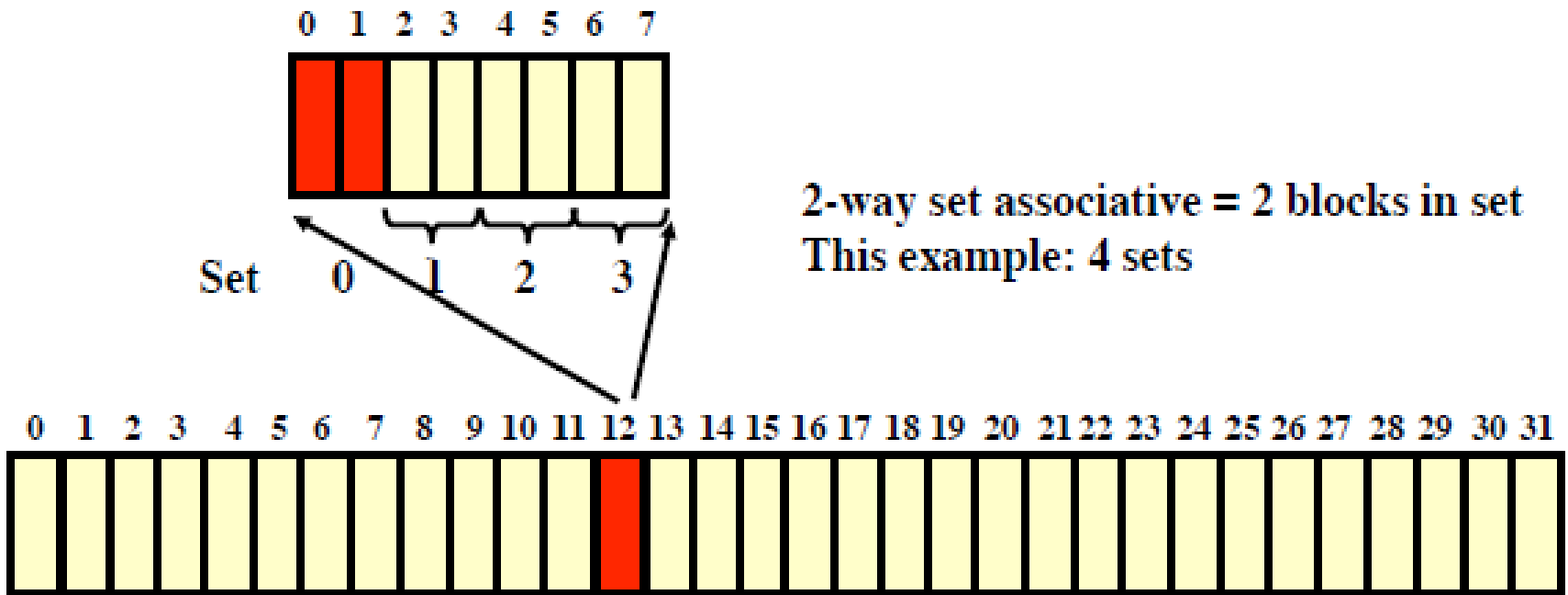
Πλήρως Προσεταιριστική

- Κάθε block απεικονίζεται σε οποιαδήποτε
- **Cache location = any**

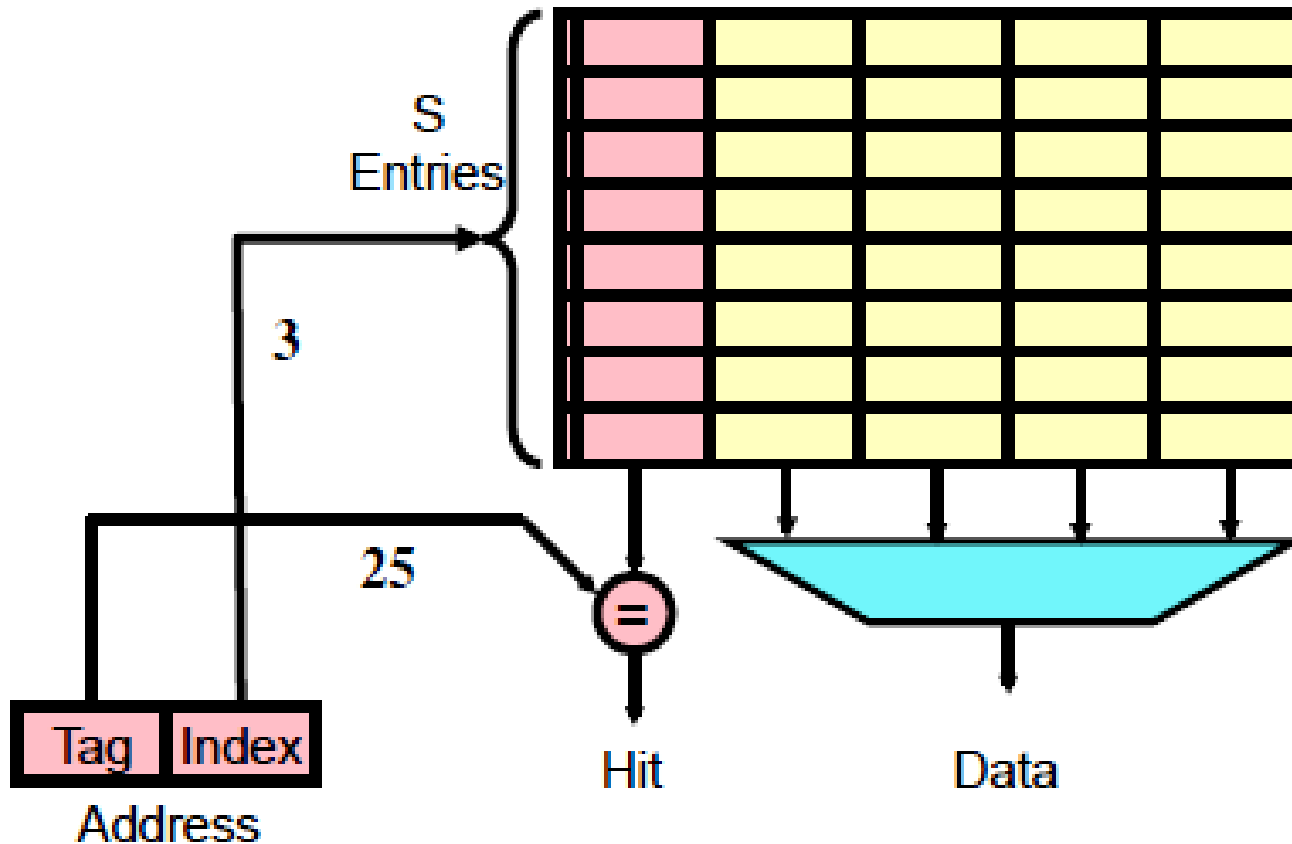

Προσεταιριστική με Σετ

- Κάθε block απεικονίζεται σε ένα υπο-σετ της cache
- **Set selection = (block address) MOD (# sets in cache)**

Εύρεση θέσης σε Direct Mapped

With cache capacity = 8 blocks —

Εύρεση θέσης σε 2-way Set Associative

S - sets

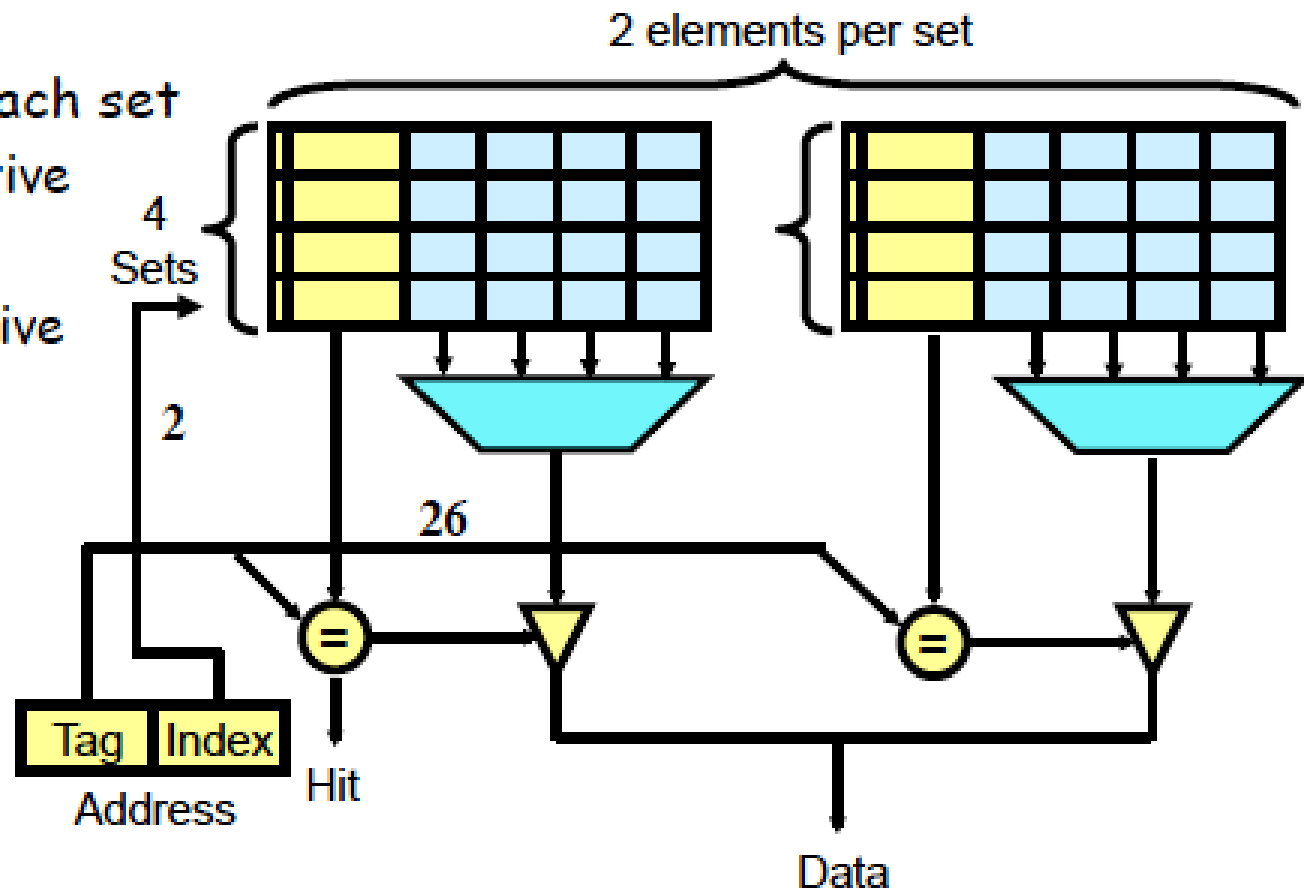
A - elements in each set

A -way associative

$S=4, A=2$

2-way associative

8-entry cache

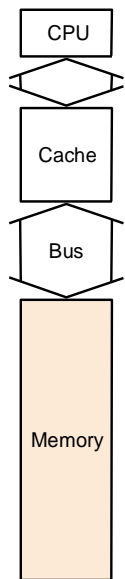
Τι συμβαίνει όταν εκτελείται ένα SW?

- Need to keep cache consistent with main memory
  - Reads are easy - no modifications
  - Writes are harder - when do we update main memory?
- **Write-Through**
  - On cache write - always update main memory as well
  - Use a write buffer to stockpile writes to main memory for speed
- **Write-Back**
  - On cache write - remember that block is modified (dirty bit)
  - Update main memory when dirty block is replaced
  - Sometimes need to flush cache (I/O, multiprocessing)
- **Write-Allocate**
  - Bring written block into cache
  - Update word in block
  - Anticipate further use of block
- **No-write Allocate**
  - Main memory is updated
  - Cache contents unmodified

Βελτιστοποίηση Απόδοσης της Cache

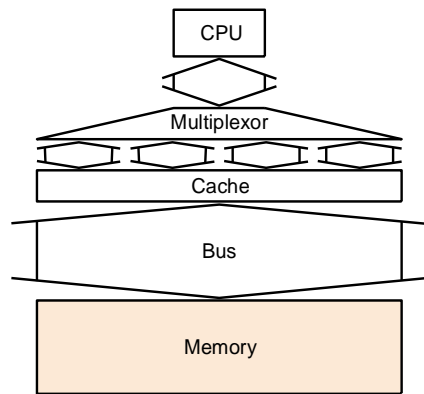
Assume:

- cache block of 4 words
- 1 clock cycle to send address to memory address buffer (1 bus trip)
- 15 clock cycles for each memory data access
- 1 clock cycle to send data to memory data buffer (1 bus trip)

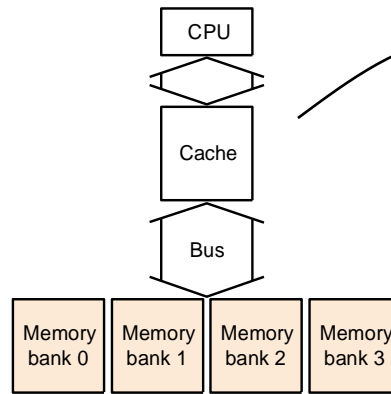

a. One-word-wide memory organization

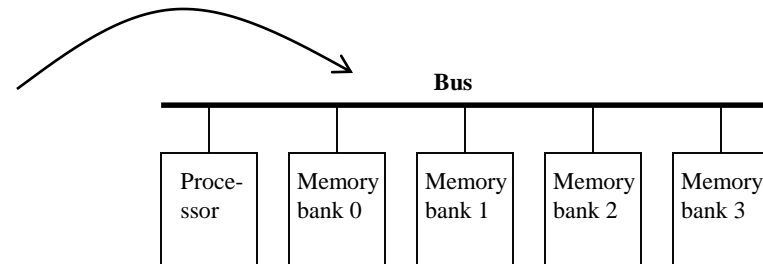
$$1 + 4 * 15 + 4 * 1 = 65 \text{ cycles}$$

b. Wide memory organization
4 word wide memory and bus
 $1 + 1 * 15 + 1 * 1 = 17 \text{ cycles}$

c. Interleaved memory organization
4 word wide memory only
 $1 + 1 * 15 + 4 * 1 = 20 \text{ cycles}$

Interleaved memory units compete for bus

Miss penalties

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

- <http://www.ecs.umass.edu/ece/koren/architecture/Cache/tutorial.html>

Απόδοση Cache

$$\text{MissRate} = \frac{\text{MemMisses}}{\text{MemAccess}}$$

- Miss-oriented Approach to Memory Access:

$$\text{CPUtime} = IC \times \left(\text{CPI}_{\text{Execution}} + \frac{\text{MemAccess}}{\text{Inst}} \times \text{MissRate} \times \text{MissPenalty} \right) \times \text{CycleTime}$$

$$\text{CPUtime} = IC \times \left(\text{CPI}_{\text{Execution}} + \frac{\text{MemMisses}}{\text{Inst}} \times \text{MissPenalty} \right) \times \text{CycleTime}$$

- $\text{CPI}_{\text{Execution}}$ includes ALU and Memory instructions
- Separating out Memory component entirely
  - **AMAT = Average Memory Access Time**
  - $\text{CPI}_{\text{ALUOps}}$ does not include memory instructions

$$\text{CPUtime} = IC \times \left(\frac{\text{AluOps}}{\text{Inst}} \times \text{CPI}_{\text{AluOps}} + \frac{\text{MemAccess}}{\text{Inst}} \times \text{AMAT} \right) \times \text{CycleTime}$$

$$\begin{aligned} \text{AMAT} &= \text{HitTime} + \text{MissRate} \times \text{MissPenalty} \\ &= \left(\text{HitTime}_{\text{Inst}} + \text{MissRate}_{\text{Inst}} \times \text{MissPenalty}_{\text{Inst}} \right) + \\ &\quad \left(\text{HitTime}_{\text{Data}} + \text{MissRate}_{\text{Data}} \times \text{MissPenalty}_{\text{Data}} \right) \end{aligned}$$

Παράδειγμα

- clock per instruction (CPI) is 1.0 when all memory accesses hit in the cache.
- The only data accesses are loads and stores: 50% of the instructions.
- miss penalty is 25 clock cycles and the miss rate is 2% (Unified instruction cache and data cache),
- how much faster would the computer be **if all instructions and data were cache hit?**

$$\begin{aligned} CPUtime &= (CPU\text{ClockCycles} + MemoryStalls) \times ClockCycleTime \\ &= (IC \times CPI + MemoryStalls) \times ClockCycleTime \end{aligned}$$

When all instructions are hit:

$$\begin{aligned} CPUtime \_ Ideal &= (IC \times CPI + MemoryStalls) \times ClockCycleTime \\ &= (IC \times 1.0 + 0) \times ClockCycleTime \\ &= IC \times ClockCycleTime \end{aligned}$$

In reality:

$$\begin{aligned} MemoryStallCycles &= IC \times \frac{MemAccess}{Inst} \times MissRate \times MissPenalty \\ &= IC \times (1 + 0.5) \times 0.02 \times 25 = IC \times 0.75 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} CPUtime \_ Cache &= (IC \times CPI + MemoryStalls) \times ClockCycleTime \\ &= (IC \times 1.0 + IC \times 0.75) \times ClockCycleTime \\ &= 1.75 \times IC \times ClockCycleTime \end{aligned}$$